

Izveštaj o radu Savjeta za zaštitu potrošača, za period mart 2022.- mart 2023. godine

Na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Odlukom Vlade Crne Gore, osnovan je Savjet za zaštitu potrošača ("Službeni list Crne Gore", br. 28/22 i 98/22).

Članom 162 Zakona o zaštiti potrošača („Službeni list CG“ br. 2/14, 6/14, 43/15, 70/17, 67/19 i 146/21) propisani su zadaci Savjeta, i to:

- 1) prati stanje zaštite potrošača na tržištu i predlaže odgovarajuće mjere i aktivnosti;
- 2) daje mišljenja o potrebi izmjena i dopuna postojećih i donošenje novih propisa u oblasti zaštite potrošača i razmatra nacрте propisa koji se donose u ovoj oblasti;
- 3) učestvuje u izradi Nacionalnog programa i sarađuje u pripremi Akcionog plana, prati realizaciju i učestvuje u pripremi godišnjeg izvještaja o realizaciji Nacionalnog programa i predlaže određene mjere za: zaštitu zdravlja, bezbjednosti i ekonomskih interesa potrošača, unaprjeđenje pravne zaštite, unaprjeđenje informisanja i obrazovanja, kao i za podizanje svijesti o značaju zaštite potrošača;
- 4) donosi poslovnik o radu.

Rješenjem o imenovanju Savjeta za zaštitu potrošača ("Službeni list Crne Gore", br. 113/22) Vlada CG je imenovala predsjednicu i članove/ice Savjeta, i to:

- 1) Jasna Vujović, predstavnica Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, predsjednica Savjeta,
- 2) Zoran Vukašinić, predstavnik Ministarstva kapitalnih investicija, član,
- 3) Marina Radulović, predstavnica Uprave za inspeksijske poslove, članica,
- 4) Saša Lješević, predstavnik Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, član,
- 5) mr Igor Jovanović, predstavnik Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, član,
- 6) Spasoje Đurđić, predstavnik Privredne komore Crne Gore, član,
- 7) Svetlana Đurović, predstavnica Centralne banke Crne Gore, članica,
- 8) Nataša Raičević, predstavnica Agencije za nadzor osiguranja, članica,
- 9) dr Ana Tripković Marković, predstavnica Nacionalne turističke organizacije Crne Gore, članica,
- 10) Olivera Leković, predstavnica Ministarstva zdravlja, članica,
- 11) doc. dr Nikola Dožić, predstavnik Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, član,
- 12) Željko Tomović, predstavnik NVO „Centar za zaštitu potrošača“, član,

- 13) Ivana Đuranović Sudar, predstavnik Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, članica,
- 14) Sonja Veljić Vlahović, predstavnik Ministarstva javne uprave, članica,
- 15) Jadranka Vojvodić, predstavnik Agencije za elektronske medije, članica,
- 16) Sanja Živković, predstavnik Zajednice opština Crne Gore, članica,
- 17) prof. dr Boban Melović, predstavnik Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, član i
- 18) Miličko Milikić, predstavnik Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, član.

U skladu sa tačkom 7 Odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača, Savjet za svoj rad odgovara Vladi i dužan je da o svom radu izvještava Vladu, najmanje jedanput godišnje.

Od konstituisanja Savjeta održane su dvije sjednice. Prva konstitutivna sjednica je održana u decembru 2022. godine i tom prilikom je saopšteno da je novina u odnosu na prethodno funkcionisanje Savjeta to što je uzdignut na nivo Vladinog tijela. Takođe, da će rad Savjeta biti posvećen zaštiti potrošača imajući u vidu da je to tema koja je od posebnog društvenog značaja. Jedna od nadležnosti Savjeta je donošenje Nacionalnog programa zaštite potrošača i priprema godišnjih izvještaja o realizaciji aktivnosti iz NPZP, kao i priprema akcionih planova. To su dokumenti o kojima raspravlja i Skupština Crne Gore, tako da je zaštita potrošača interesantna tema i za poslanike.

Govorilo se o dinamici usklađivanja sektorskih zakona sa odredbama Zakona o zaštiti potrošača shodno zaključku Vlade broj 04-1798/2 od 8. aprila 2021. godine, i predstavnici resornih ministarstava koja su obavezana ovim Zaključkom da izvrše analizu i usklađivanje sektorskih propisa sa odredbama Zakona o zaštiti potrošača, su obavezani da dostave podatke o statusu realizacije obaveza.

Što se tiče pripreme Predloga Izvještaja o realizaciji NPZP (22-24), za 2022. godinu sa Akcionim planom za 2023. godinu, članovi/ice Savjeta su obavezani da izvijeste Ministarstvo o statusu realizacije aktivnosti iz 2022. godine kao i da predlože nove aktivnosti za 2023. godinu koje treba da budu inovativne i da izlaze iz okvira redovnih radnih zadataka institucija kako bi se poboljšalo poznavanje potrošačkih prava i osmislilo nešto novo što bi unaprijedilo stanje u toj oblasti.

Takođe, prisutni su bili pozvani da isprate radionicu na temu zaštite kolektivnih interesa potrošača koju je u decembru organizovalo Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma u saradnji sa Ekspertskom misijom TAIEX, a sa ciljem izrade prednacrta Zakona o kolektivnim tužbama i prenošenjem Direktive 2020/1828.

Druga konstitutivna sjednica Savjeta održana je u martu 2023. godine fokus je bio na planiranju aktivnosti povodom obilježavanja Međunarodnog dana zaštite prava potrošača. Zahvaljujući otvorenosti za saradnju Prof. dr Bobana Melovića kao i doprinosu ostalih članova/ica Savjeta, 15. mart, Dan zaštite potrošača, je bio obilježen na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u vidu panel diskusije na temu „Ekonomski i pravni aspekti zaštite potrošača u Crnoj Gori”.

Učesnici panela (Jasna Vujović ispred Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Marina Radulović ispred Uprave za inspekcijske poslove, Prof. dr Boban Melović ispred Ekonomskog fakulteta, docent dr Nikola Dožić ispred Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Željko Tomović ispred Centra za zaštitu potrošača) su predstavili i promovisali osnovna prava svih potrošača, i diskutovali o zakonskoj zaštiti, značaju podizanja svijesti i edukacije građana o ovim pravima, kao i o mogućnostima pristupa resursima i podršci kada im je potrebna pomoć.

Još jedna značajna tačka dnevnog reda bila je i diskusija u vezi sa uspostavljanjem funkcionalnog Savjetovaništa za potrošače u Podgorici – unaprjeđenje podrške i saradnje od strane lokalne samouprave. Dogovoreno da jedna od aktivnosti u Akcionom planu za sprovođenje NPZP za 2023. godinu bude ažuriranje postojećeg „Plana aktivnosti na podizanju nivoa zaštite potrošača u jedinicama lokalne samouprave” od jula 2016. godine kao to da će kao gost na narednoj sjednici Savjeta biti pozvan adekvatan predstavnik Glavnog grada koji će doprinijeti rješavanju ovog dugogodišnjeg problema.

I na drugoj sjednici Savjeta jedna od tačaka dnevnog reda bila je i status realizacije zaključaka Vlade broj 04-1798/2 od 8. aprila 2021. godine, povodom donošenja Odluke o utvrđivanju liste organa nadležnih za inspekcijski nadzor nad sprovođenjem zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača. Ova Odluka je pripremljena uz tehničku pomoć i podršku IPA 2014 AIM II Projekta, a cilj izmjene postojeće Odluke bio je utvrđivanje sveobuhvatnije liste organa nadležnih za sprovođenje nadzora nad primjenom zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača koja sada, pored inspekcijskih organa, obuhvata i samostalne organizacije i nezavisna pravna lica iz sektora: finansijskih usluga, telekomunikacija, energetike, medija, vazdušnog saobraćaja i komunalnih usluga kako bi bili spremni da preuzmu sve potrebne mjere koje su na raspolaganju da se obezbijedi efikasna zaštita potrošača i tržišna konkurencija poput one na Unutrašnjem tržištu EU.

Članovi Savjeta su stava da je postavljeni rok za dostavljanje informacija o realizaciji zaključaka relativno kratak uzimajući u obzir činjenicu da se radi o izmjeni regulative. Obzirom na to da je usled konstituisanja nove 43. Vlade Crne Gore došlo do kadrovskih promjena u institucijama nadležnim za realizaciju obaveza iz Zaključka, MERT će se dopisom obratiti institucijama da se u što kraćem roku izjasne o statusu realizacije usklađivanja propisa nakon čega će informisati Vladu i eventualno produžiti rok za dostavljanje informacija.